

Vergaderjaar 2000–2001

27 232

Visienota Voedsel en Groen

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 21 september 2000

Gaarne voldoe ik aan uw verzoek van 14 september jl. om in te gaan op vragen van de heer Poppe (SP), gesteld tijdens de regeling van werkzaamheden op 14 september jl.

De heer Poppe heeft gevraagd om een toelichting op mijn uitspraak op een bijeenkomst van D66 te Zetten. Ik heb daar aangegeven met moeite te kunnen begrijpen waarom sommige boeren uit alle macht proberen hun bedrijf op dezelfde wijze voort te zetten, terwijl dit een zeer laag rendement oplevert. Ik hecht eraan te benadrukken dat ik heel goed begrijp dat boeren er alles aan willen doen om hun bedrijf, dat vaak van generatie op generatie is overgegaan, in stand te houden. Wat ik echter betreurt, is dat boeren nog onvoldoende zoeken naar vernieuwing en verbreding in de bedrijfsvoering wanneer de inkomens laag zijn. In de nota *Voedsel en Groen* heb ik aangegeven welke perspectieven voor vernieuwing en versterking ik zie voor het agrofoodcluster in Nederland.

De vragen luiden als volgt:

- Sluit de gedachte om een onderzoek te laten uitvoeren naar de sociaal-culturele dimensie van het boer zijn aan bij de gedachte van de Minister van Economische Zaken dat het verkopen en anders aanwenden van landbouwgrond vele miljarden kan opleveren?
- Wat is het doel van dergelijk onderzoek? Wordt soms ingezet op nieuw beleid?

Minister Jorritsma heeft in een inleiding voor de pers over arbeidsmarkt en ruimte voor bedrijvigheid op 5 juni 2000 gezegd dat om een economische topositie te blijven innemen meer ruimte voor economische bedrijvigheid nodig is en dat ze daarom inzet op extra 1000 ha bedrijfsterreinen per jaar. Zij heeft daarbij gewezen op het misverstand dat sommige delen van Nederland vol zouden zijn: nog altijd bestaat 70% van het grondgebied uit landbouwgrond en een vermindering van 1% van het areaal landbouwgrond betekent een vermeerdering van het areaal voor wonen en werken met 10%.

Deze uitspraak staat geheel los van de gedachte die ik in mijn inleiding in Zetten op tafel heb gelegd. In mijn streven naar perspectief voor de agrari-

sche sector word ik geconfronteerd met een vrij grote groep landbouwbedrijven die economisch niet of nauwelijks perspectief heeft doch waarop de ondernemer het bedrijf wel wil continueren.

Zoals ik *Voedsel en Groen* heb uiteengezet, streef ik naar gezonde economische verhoudingen binnen de agrosector. Dit vereist snellere aanpassingen op bedrijfsniveau. Door meer zicht te krijgen op sociaal-culturele factoren die noodzakelijke innovaties in de weg kunnen staan, kan mogelijk beter maatwerk worden geleverd bij het scheppen van voorwaarden en ondersteunen van ondernemers bij het nemen van hun bedrijfsbeslissingen. Dergelijk onderzoek kan overigens voortbouwen op eerder onderzoek van onder meer het LEI en Wageningen UR. Om deze reden beraad ik mij op het laten uitvoeren van nader onderzoek naar de beweegredenen van boeren om bij ongunstige economische perspectieven de bedrijfsvoering niet aan te passen. Ik zie daarbij ook een rol voor het Sociaal-Cultureel Planbureau weggelegd.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
L. J. Brinkhorst